

תמצית הפרשה

פרשת אחרי מות

פרשה זו מתחילה בדיני כניסת הכהן גדול לקודש הקדשים ביום הכיפורים (פרשה זו נאמרה ביום חנוכת המשכן בא' ניסן, לאחר שנדב ואביהוא מתו כשנכנסו למשכן שלא כדין), ומבארת את סדר עבודת יום הכיפורים שעל ידו מכפר הכה"ג על כל ישראל, וא"כ מזהירה התורה על אסור שלחוט קדשים מחוץ למשכן, ועל מצות כסוי הדם, ועל כלל איסורי עריות.

סדר עבודת יום הכיפורים - אסור להכנס לקודש הקדשים אלא לכה"ג בסדר המבואר כאן עם קרבנות ובגדי לבן, וכך הוא סדר העבודה - הכהן מביא פר לחטאת ואיל לעולה, ולוקח מישראל ב' שעירים לחטאת ואיל לעולה, מטיל גורל על השעירים מי להקרבה ומי לעזאזל, הכהן מקריב את פר החטאת עבור כפרתו וכפרת ביתו ושוחטו, נכנס לפני ולפנים ומניח שם קטורת ממזבח הפנימי, מזה מדם הפר על הכפורת אחת למעלה וז' למטה, שוחט את שעיר החטאת ומזה מדמו ג"כ כסדר הנ"ל, ומכפר על כל ישראל, נותן מדם הפר והשעיר ז' פעמים על קרנות מזבח הפנימי, אחר מתוודה בסמיכה על השעיר השני על כל עוונות בני ישראל ושולחו למדבר, אח"כ טובל ולובש את בגדיו ומקריב את עולתו ועולת העם, פר ושעיר החטאת נשרפים מחוץ למחנה, משלח השעיר ושורף הפר והשעיר טעונים כבוס וטבילה, כך הוא סדר העבודה ביום הכיפורים וישראל יתענו ביום זה וישבתו בו ובו יתכפרו עוונותיהם.

שחוט חוץ - אסור לשחוט קרבן או להקטיר האימורים מחוץ לעזרה, והעושה כן ענוש כרת.

דם - אסור לאכול דם והאוכלו ענוש כרת, כי הדם הוא הנפש והוא מכפר על המזבח, ועל כן השוחט חיה או עוף צריך לכסות את הדם.

האוכל נבילה או טריפה טעון כבוס וטבילה וטמא עד הערב וטהר.

אסור לעשות כמעשה ארץ מצרים וללכת בחוקות הגויים.

עריות - אסור לבוא על אחת מכל העריות ואלו הם - אשת אביו, אמו, אחותו מאביו או מאמו, בת בנו ובת בתו, אחותו, אחות אביו ואחות אמו, אשת אחי אביו, כלתו, אשת אחיו, אשה ובתה או נכדתה או אחותה, נדה, ואשת איש. אסור לתת מזרעו למולך, ואסור לשכב עם זכר או עם בהמה, כל אלו הם סיבת הקאת ארץ ישראל את העמים היושבים בה, ואם יעשו כך ישראל הארץ תקיא גם אותם, כל העושה מכל הנ"ל חייב כרת.

תמצית הפרשה

פרשת קדושים

פרשה זו כוללת מצוות רבות (נ"א מצוות) שנאמרו לכל ישראל, בין אדם למקום ובין אדם לחבירו, ועונשי עריות (שאיסורם נאמר בפרשה הקודמת), ואמרו חז"ל (הובא ברש"י בתחילת הפרשה) שפרשה זו נאמרה לכל ישראל בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויים בה, (ובאמת גם שאר פרשיות התורה נאמרו ע"י משה רבינו לכל ישראל, אבל לא כולם שמעו זאת יחד. רא"ם כאן). ובפרשת אמור יתבארו ס"ב מצוות שחלקם נאמרו לכהנים וחלקם לכל ישראל כגון מצוות המועדים, ובפרשת אמור יתבארו כ"ג מצוות נוספות בעיקר בדיני קרקעות ועבדים.

משה הקהיל את ישראל ולימדם פרשה זו-

קדושים תהיו.

מורא אב ואם ושמירת השבת.

איסור עבודת ע"ז ועשייתה.

אסור לאכול נותר והאוכלו ענוש כרת.

דין לקט ופאה בשדה, ופרט ועוללות בכרם.

איסור גניבת ממון, כפירת פקדון והלואה, שבועת שקר, לעשוק, לגזול, הלנת שכר שכיר.

איסור קללה.

איסור נתינת מכשול לעוור.

איסור הטית הדין ומצוה שישפוט צדק.

איסור רכילות.

איסור לעמוד על דם רעו.

איסור שנאה וחיוב תוכחה (ואסור לבייש).

איסור נקימה ונטירה ומצות ואהבת לרעך כמוך.

איסור כלאי בהמה ושדה ובגדים.

הבא על שפחה חרופה לוקה ומביא אשם.

הנוטע אילן ג' שנים הפירות ערלה ואסורים באכילה, בשנה הרביעית הפירות קדושים, ובשנה החמישית מותרים באכילה.

איסור אכילה על הדם.

איסור לנחש או לעונן.

אסור להקיף הראש ולהשחית פאת הזקן, לשרוט בבשר ולעשות כתובת קעקע.

אסור לתת בתו לביאה שלא לשם קידושין.

חיוב שמירת השבת ומורא מקדש.

אסור לפנות לאובות והידעונים.

מצות קימה מפני שיבה ולהדר פני זקן.

איסור הונאת גר.

המדות של המאזנים צריכות להיות מדויקות ואסור לשנותם מהאמת.

חיובי עונשים- הנותן מזרעו למולך חייב מיתה בסקילה וכרת, אם לא יסקלוהו הקב"ה יכריתו ויעניש את משפחתו וההולכים אחריו, הפונה אל האובות והידעונים ענוש כרת, המקלל אביו ואמו חייב מיתה, הבא על אשת איש, וכן הבא על אשת אביו או כלתו, או שבא על אשה ואמה חייבים שניהם מיתה, השוכב עם זכר חייבים שניהם מיתה, הרובע בהמה או הנרבעת לבהמה חייבים מיתה האדם והבהמה, הבא על אחותו או על נדה ענוש כרת, השוכב עם דודתו ימותו שניהם ערירים וכן הבא על אשת אחיו.